

DISCIPLINA CONTABILITATE

CATEGORIA EXPERTI CONTABILI

CAPITOLUL I - REGLEMENTĂRI CONTABILE CONFORME CU DIRECTIVELE EUROPENE

- 1. Obligații ce revin, potrivit legii, persoanelor juridice, pe linia organizării și conducerii contabilității;**
- 2. Contabilitatea activelor, datoriilor și a capitalurilor proprii;**
- 3. Contabilitatea veniturilor, cheltuielilor și a rezultatului exercițiului financiar;**
- 4. Forma și conținutul situațiilor financiare anuale;**
- 5. Aprobarea, semnarea și publicarea situațiilor financiare anuale.**
- 6. Lucrările contabile de închidere a exercițiului:** Delimitarea lucrărilor de închidere a exercițiului. Balanța conturilor înainte de inventariere. Inventarierea generală a elementelor de activ și de pasiv (constatarea și descrierea elementelor inventariate; metode de estimare a valorii de inventar). Contabilizarea operațiilor de regularizare privind: diferențele de inventar; amortizările; ajustările permanente și provizorii pentru depreciere sau pierdere de valoare (testul de depreciere a activelor); provizioanele. Delimitarea în timp a cheltuielilor și veniturilor; variația stocurilor; determinarea rezultatului contabil; determinarea impozitului pe profit, repartizarea profitului și contabilizarea acestor operațiuni; întocmirea bilanței de verificare finală; închiderea conturilor de activ și a conturilor de pasiv. Întocmirea și prezentarea situațiilor financiare anuale. Analiza principalilor indicatori economico-financiar (de lichiditate, de risc, de gestiune, de profitabilitate, rezultatul pe acțiune).

BIBLIOGRAFIE:

1. *Legea contabilității nr. 82/1991*, republicată în Monitorul Oficial nr. 454 din 18 iunie 2008;
2. Reglementările contabile conforme cu Directiva a IV-a a Comunităților Economice Europene, parte componentă a reglementărilor contabile conforme cu directivele europene, aprobate prin Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 1.752/2005, cu modificările și completările ulterioare, publicat în Monitorul Oficial nr. 1080 bis din 30 noiembrie 2005;
3. Ordinul ministrului economiei și finanțelor nr. 3.512/2008 privind documentele financiar-contabile, publicat în Monitorul Oficial nr. 870 bis din 23 decembrie 2008.
4. Standardul profesional nr. 21: Misiunea de ținere a contabilității, întocmirea și prezentarea situațiilor financiare, ediția a III-a, revizuită, Editura CECCAR, București, 2008.
5. Standardul profesional nr. 22: Misiunea de examinare a contabilității, întocmirea și prezentarea situațiilor financiare, ediția a III-a, revizuită, Editura CECCAR, București, 2008.

CAPITOLUL II - ASPECTE PRIVIND APLICAREA STANDARDEROR INTERNAȚIONALE DE RAPORTARE FINANCIARĂ

- 1. Cadrul general pentru întocmirea și prezentarea situațiilor financiare elaborat de IASB (Consiliul pentru Standarde Internaționale de Contabilitate):** utilizatorii și necesitățile lor de informare; obiectivul situațiilor financiare; conceptele de bază (contabilitatea de angajamente, continuitatea activității); caracteristicile calitative ale situațiilor financiare (inteligibilitatea, relevanța, credibilitatea, comparabilitatea); echilibrul între caracteristicile calitative; conceptul de poziție financiară; definiția elementelor care descriu poziția financiară (active, datorii, capitaluri proprii); conceptul de performanță; definiția elementelor care descriu performanța (venituri și cheltuieli); criteriile de recunoaștere în situațiile financiare a elementelor de active, datorii, venituri și cheltuieli; bazele de evaluare utilizate în situațiile financiare (costul istoric, costul curent, valoarea realizabilă, valoarea actualizată); conceptele de capital și menținere a capitalului (menținerea capitalului financiar și menținerea capitalului fizic).
- 2. Prezentarea situațiilor financiare conform referențialului contabil internațional (IAS 1 și IAS 7):** componentele unui set complet de situații financiare; consecvența prezentării, pragul de semnificație și agregarea, compensarea; distincția curent/necurent (termen lung) în prezentarea în bilanț a activelor și datoriilor; particularitățile modelului de cont de profit și pierdere cu clasificarea cheltuielilor după natură; particularitățile modelului de cont de profit și pierdere cu clasificarea cheltuielilor după funcții; prezentarea situației modificărilor capitalurilor proprii; tabloul fluxurilor de trezorerie (definiții, clasificarea fluxurilor pe activități, metoda directă și metoda indirectă de determinare a fluxului net de trezorerie din activitățile de exploatare; opțiuni de prezentare a unor fluxuri în tablou; incidența variațiilor cursurilor de schimb în tabloul fluxurilor de trezorerie, prezentarea tabloului fluxurilor de trezorerie).
- 3. Contabilitatea tranzacțiilor și evenimentelor în referențialul contabil internațional:**
  - 3.1. IAS 16 – Imobilizări corporale** (definiția imobilizărilor corporale, evaluarea inițială, tratamentul cheltuielilor ulterioare, amortizarea imobilizărilor corporale, derecunoașterea imobilizărilor corporale, evaluarea ulterioară recunoașterii inițiale – evaluare la cost amortizat sau reevaluare);
  - 3.2. IAS 36 – Deprecierea activelor** (doar pentru un activ izolat) (identificarea activelor care au înregistrat pierderi de valoare, calculul valorii recuperabile pentru un activ izolat, calculul și contabilizarea pierderii de valoare pentru un activ izolat, reluarea pierderii de valoare pentru un activ izolat);
  - 3.3. IFRS 5 – Active imobilizate deținute pentru vânzare și activități întrerupte** (clasificarea activelor imobilizate ca deținute pentru vânzare, evaluarea activelor imobilizate ca deținute pentru vânzare, recunoașterea pierderilor din depreciere și a reluărilor);
  - 3.4. IAS 40 – Investiții imobiliare** (definiții, recunoașterea și evaluarea inițială, evaluarea ulterioară recunoașterii inițiale, transferuri);
  - 3.5. IAS 2 – Stocuri** (definiție, evaluarea inițială, evaluarea la ieșire, evaluarea în bilanț, tehnici de măsurare a costurilor: cost standard și prețul de vânzare cu amănuntul);
  - 3.6. IAS 17 – Contracte de leasing** (definiții, clasificarea contractelor de leasing, tratamentul contabil al contractelor de leasing financiar, tratamentul contabil al contractelor de leasing operațional);
  - 3.7. IAS 18 – Venituri** (venituri ce intră sub incidența normei IAS 18, recunoașterea și evaluarea veniturilor din vânzări de bunuri, din prestări de servicii, din dobânzi, redevențe și dividende).

- 4. Elemente privind grupurile de societăți și consolidarea conturilor:** determinarea perimetrului de consolidare și alegerea metodei de consolidare; calculul procentajului de control și al procentajului de interes; retratarea situațiilor financiare individuale ale societăților intrate în perimetrul de consolidare; metoda integrării globale; metoda integrării proporționale; metoda punerii în echivalență.

BIBLIOGRAFIE:

1. Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 907/2005 privind aprobarea categoriilor de persoane juridice care aplică reglementări contabile conforme cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară, respectiv reglementări contabile conforme cu directivele europene, cu modificările și completările ulterioare, publicat în Monitorul Oficial nr. 597 din 11 iulie 2005;
2. Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 1121/2006 privind aplicarea Standardelor Internaționale de Raportare Financiară, cu modificările și completările ulterioare publicat în Monitorul Oficial nr. 602 din 12 iulie 2006;
3. Ordinul ministrului economiei și finanțelor nr. 2374/2007 privind modificarea și completarea Ordinului ministrului finanțelor publice nr. 1.752/2005 pentru aprobarea reglementărilor contabile conforme cu directivele europene, publicat în Monitorul Oficial nr. 25 din 14 ianuarie 2008.;
4. Regulamentul (CE) nr. 1.126/2008 al Comisiei din 03.11.2008 de adoptare a anumitor Standarde Internaționale de Contabilitate în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 1.606/2002 al Parlamentului European și al Consiliului, Jurnalul Oficial L 320 din 29/11/2008 pp. 0001-0481, disponibil la <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2008:320:0001:0481:RO:PDF>;
5. Regulamentul (CE) nr. 1.274/2008 al Comisiei din 17.12.2008 de modificare a Regulamentului (CE) nr. 1.126/2008 de adoptare a anumitor Standarde Internaționale de Contabilitate, în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 1.606/2002 al Parlamentului European și al Consiliului privind aplicarea Standardului Internațional de Contabilitate (IAS) 1, Jurnalul Oficial L 339 din 18.12.2008, pp. 0003-0044, disponibil la <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2008:339:0003:0044:RO:PDF>;
6. Regulamentul (CE) nr. 53/2009 al Comisiei din 21.01.2009 de modificare a Regulamentului (CE) nr. 1.126/2008 de adoptare a anumitor Standarde Internaționale de Contabilitate în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 1.606/2002 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește Standardul Internațional de Contabilitate (IAS) 32 și Standardul Internațional de Contabilitate (IAS) 1, Jurnalul Oficial L 017 din 22.01.2009 pp. 0023-0036, disponibil la <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2009:017:0023:0036:RO:PDF>;
7. Regulamentul (CE) nr. 70/2009 al Comisiei din 23.01.2009 de modificare a Regulamentului (CE) nr. 1.126/2008 de adoptare a anumitor Standarde Internaționale de Contabilitate în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 1.606/2002 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește Îmbunătățirile aduse Standardelor Internaționale de Raportare Financiară (IFRS), Jurnalul Oficial L 021 din 24.01.2009, pp. 0016-0037, disponibil la <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2009:021:0016:0037:RO:PDF>;
8. CECCAR, Actualizare suplimentară a Standardelor Internaționale de Raportare Financiară (IFRSs), inclusiv Standardele Internaționale de Contabilitate (IASs) și Interpretările lor publicate între martie 2007 și ianuarie 2008, Editura CECCAR, București, 2009, pp. 223-308;

9. *** – Standardele Internaționale de Raportare Financiară (IFRSs®) incluzând Standardele *Internaționale de Contabilitate (IASsTM)* și *Interpretările lor la 1 ianuarie 2007*, Editura CECCAR, București, 2007, pp. 31-56, 583-634, 801-862, 863-882, 883-906, 1033-1065, 1067-1095, 1097-1117, 1327-1353, 1355-1375, 1387-1408, 1565-1589, 1601-1603, 2157-2205;
10. Bunea Ștefan, Gîrbină Maria Mădălina, Sinteze, studii de caz și teste grilă privind aplicarea IAS (revizuite) – IFRS, vol. 1, ediția a III-a, revizuită, Editura CECCAR, București, 2007, pp. 22-68, 78-105, 134-158, 174-176, 180-184, 188-258, 306-316, 318-319, 260-278, 285-297.
11. Bunea Ștefan, Gîrbină Maria Mădălina, Sinteze, studii de caz și teste grilă privind aplicarea IAS (revizuite) – IFRS, vol. 2, ediția a III-a, revizuită, Editura CECCAR, București, 2007, pp. 6-29, 35-41.
12. Bunea Ștefan, Gîrbină Maria Mădălina, Sinteze, studii de caz și teste grilă privind aplicarea IAS (revizuite) – IFRS, vol. 3, Editura CECCAR, București, 2008, pp. 7-82, 164-190, 239-245.

CAPITOLUL III - CONTABILITATE DE GESTIUNE

1. Prevederi generale privind contabilitatea de gestiune;
2. Prevederi privind calculația costurilor (principii calculației costurilor; structura costurilor; gruparea cheltuielilor în vederea calculării costurilor).

BIBLIOGRAFIE:

1. Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 1826/2003 pentru aprobarea precizărilor privind unele măsuri referitoare la organizarea și conducerea contabilității de gestiune publicat în Monitorul Oficial nr. 23 din 12 ianuarie 2004.

DISCIPLINA FISCALITATE

CATEGORIA EXPERTI CONTABILI

1. **DEFINIREA ȘI CLASIFICAREA IMPOZITELOR ȘI TAXELOR. PRINCIPII ALE FISCALITĂȚII:**
  - 1.1. **Elementele impozitului;**
  - 1.2. **Principiile impunerii;**
  - 1.3. **Rata fiscalității;**
  - 1.4. **Așezarea și perceperea impozitelor;**
  - 1.5. **Clasificarea impozitelor;**
  - 1.6. **Caracterizarea generală a impozitelor directe;**
  - 1.7. **Caracterizarea generală a impozitelor indirecte;**
  - 1.8. **Taxe.**

BIBLIOGRAFIE:

1. *Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice*, publicată în Monitorul Oficial nr. 597 din 13.08.2002, cu modificările și completările ulterioare în vigoare la 01.01.2009, art. 2, pct. 29 și pct. 40.

2. *Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal*, publicată în Monitorul Oficial nr. 927 din 23.12.2003, cu modificările și completările ulterioare în vigoare la 01.01.2009, Titlul I: Dispoziții generale.

2. IMPOZITUL PE PROFIT:

- 2.1. Contribuabili;
- 2.2. Sfera de aplicare;
- 2.3. Perioada impozabilă;
- 2.4. Cotele;
- 2.5. **Determinarea profitului impozabil (venituri impozabile, venituri neimpozabile, cheltuieli deductibile, cheltuieli nedeductibile);**
- 2.6. Reținerea impozitului pe dividende;
- 2.7. Plata impozitului și depunerea declarațiilor fiscale;
- 2.8. Reorganizări, lichidări și alte transferuri de active și titluri de participare.

BIBLIOGRAFIE:

1. *Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal*, publicată în Monitorul Oficial nr. 927 din 23.12.2003, cu modificările și completările ulterioare în vigoare la 01.01.2009, Titlul II: Impozitul pe profit.
2. *Hotărârea Guvernului nr. 44/2004 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 571/2003 privind Codul fiscal*, publicată în Monitorul Oficial nr. 112 din 06.02.2004, cu modificările și completările ulterioare în vigoare la 01.01.2009, Titlul II: Impozitul pe profit.

3. IMPOZITUL PE VENITURILE MICROÎNTRERPRINDERILOR:

- 3.1. Definiția microîntreprinderii în sens fiscal;
- 3.2. Opțiunea de a plăti impozit pe veniturile microîntreprinderilor;
- 3.3. Calculul impozitului pe veniturile microîntreprinderilor (cote, baza impozabilă);
- 3.4. Trecerea de la plata impozitului pe veniturile microîntreprinderilor la plata impozitului pe profit;
- 3.5. Plata impozitului și depunerea declarațiilor fiscale.

BIBLIOGRAFIE:

1. *Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal*, publicată în Monitorul Oficial nr. 927 din 23.12.2003, cu modificările și completările ulterioare în vigoare la 01.01.2009, Titlul IV: Impozitul pe veniturile microîntreprinderilor.
2. *Hotărârea Guvernului nr. 44/2004 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 571/2003 privind Codul fiscal*, publicată în Monitorul Oficial nr. 112 din 06.02.2004, cu modificările și completările ulterioare în vigoare la 01.01.2009, Titlul IV: Impozitul pe veniturile microîntreprinderilor.

4. IMPOZITUL PE VENIT :

- 4.1. Contribuabili;
- 4.2. Sfera de aplicare și perioada impozabilă;

- 4.3. Cotele de impozitare;**
- 4.4. Impozitarea veniturilor din activități independente;**
- 4.5. Impozitarea veniturilor din salarii;**
- 4.6. Impozitarea veniturilor din cedarea folosinței bunurilor;**
- 4.7. Impozitarea veniturilor din investiții (dividende și dobânzi);**
- 4.8. Impozitarea veniturilor din alte surse;**
- 4.9. Determinarea venitului net anual impozabil și a impozitului pe venitul net anual impozabil.**

BIBLIOGRAFIE:

1. *Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal*, publicată în Monitorul Oficial nr. 927 din 23.12.2003, cu modificările și completările ulterioare în vigoare la 01.01.2009, Titlul III: Impozitul pe venit.
2. *Hotărârea Guvernului nr. 44/2004 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 571/2003 privind Codul fiscal*, publicată în Monitorul Oficial nr. 112 din 06.02.2004, cu modificările și completările ulterioare în vigoare la 01.01.2009, Titlul III: Impozitul pe venit.
3. *Ordinul președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală nr. 2.333/2007 pentru aprobarea Procedurii privind declararea și stabilirea impozitului pe veniturile din cedarea folosinței bunurilor realizate din derularea unui număr mai mare de 5 contracte de închiriere/subînchiriere*, publicat în Monitorul Oficial nr. 868 din 19.12.2007;
4. *Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 546 din 28 aprilie 2005 privind modelul și conținutul fișei fiscale*, publicat în Monitorul Oficial nr. 414 din 17 mai 2005;
5. *Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 19 din 7 ianuarie 2005 privind aprobarea deducerilor personale lunare pentru contribuabilii care realizează venituri din salarii la funcția de bază începând cu luna ianuarie 2005, potrivit prevederilor art.56 alin. (2) din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal*, publicat în Monitorul Oficial nr. 39 din 12 ianuarie 2005;
6. *Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 1016 din 18 iulie 2005 privind aprobarea deducerilor personale lunare pentru contribuabilii care realizează venituri din salarii la funcția de bază, începând cu luna iulie 2005, potrivit prevederilor Legii nr. 571/2003 privind Codul fiscal și ale Legii nr. 348/2004 privind denominarea monedei naționale*, publicat în Monitorul Oficial nr. 668 din 27 iulie 2005;
7. *Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 2293 din 3 decembrie 2007 pentru aprobarea modelului și conținutului fișei fiscale privind impozitul pe veniturile din salarii*, publicat în Monitorul Oficial nr.866 din 18 decembrie 2007;
8. *Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 1040 din 8 iulie 2004 pentru aprobarea Normelor metodologice privind organizarea și conducerea evidenței contabile în partidă simplă de către persoanele fizice care au calitatea de contribuabil în conformitate cu prevederile Legii nr. 571/2003 privind Codul fiscal*, publicat în Monitorul Oficial nr.642 din 16 iulie 2004;
9. *Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 2410 din 17 decembrie 2007 privind aspecte de natură contabilă și fiscală referitoare la practicienii în insolvență, persoane fizice sau juridice, care își desfășoară activitatea în conformitate cu prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 86/2006 privind organizarea activității practicienilor în insolvență*, publicat în Monitorul Oficial nr.885 din 27 decembrie 2007.

5. IMPOZITUL PE VENITURILE OBȚINUTE DIN ROMÂNIA DE NEREZIDENȚI ȘI IMPOZITUL PE REPREZENTANȚELE FIRMELOR STRĂINE ÎNFIINȚATE ÎN ROMÂNIA

5.1. Contribuabili;

5.2. Sfera de aplicare;

5.3. Venituri impozabile obținute din România de nerezidenți;

5.4. Reținerea impozitului din veniturile obținute din România de nerezidenți (cote de impunere);

5.5. Scutiri de impozit pe veniturile obținute din România de nerezidenți;

5.6. Coroborarea prevederilor Codului fiscal cu cele ale convențiilor de evitare a dublei impuneri;

5.7. Certificatele de atestare a impozitului plătit de nerezidenți;

5.8. Contribuabili – impozit pe reprezentanțe;

5.9. Stabilirea impozitului pe reprezentanțe – termene de plată a impozitului și depunerea declarațiilor fiscale.

BIBLIOGRAFIE:

1. *Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal*, publicată în Monitorul Oficial nr. 927 din 23.12.2003, cu modificările și completările ulterioare în vigoare la 01.01.2009, Titlul V: Impozitul pe veniturile obținute din România de nerezidenți și impozitul pe reprezentanțele firmelor străine înființate în România;

2. *Hotărârea Guvernului nr. 44/2004 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 571/2003 privind Codul fiscal*, publicată în Monitorul Oficial nr. 112 din 06.02.2004, cu modificările și completările ulterioare în vigoare la 01.01.2009, Titlul V: Impozitul pe veniturile obținute din România de nerezidenți și impozitul pe reprezentanțele firmelor străine înființate în România.

6. IMPOZITELE ȘI TAXELE LOCALE:

6.1. Impozitul pe clădiri;

6.2. Impozitul pe teren;

6.3. Impozitul pe mijloacele de transport.

BIBLIOGRAFIE:

1. *Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal*, publicată în Monitorul Oficial nr. 927 din 23.12.2003, cu modificările și completările ulterioare în vigoare la 01.01.2009, Titlul IX: Impozitele și taxele locale.

2. *Hotărârea Guvernului nr. 44/2004 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 571/2003 privind Codul fiscal*, publicată în Monitorul Oficial nr. 112 din 06.02.2004, cu modificările și completările ulterioare în vigoare la 01.01.2009, Titlul IX: Impozitele și taxele locale.

7. TAXA PE VALOAREA ADĂUGATĂ (TVA):

7.1. Sfera de aplicare a taxei pe valoarea adăugată;

7.2. Persoane impozabile;

- 7.3. Operațiuni cuprinse în sfera de aplicare a taxei pe valoarea adăugată;
- 7.4. Locul operațiilor cuprinse în sfera de aplicare a taxei pe valoarea adăugată;
- 7.5. Faptul generator și exigibilitatea taxei pe valoarea adăugată;
- 7.6. Baza de impozitare;
- 7.7. Cotele de taxă pe valoarea adăugată;
- 7.8. Operațiuni scutite de taxă pe valoarea adăugată;
- 7.9. Regimul deducerilor;
- 7.10. Persoane obligate la plata taxei pe valoarea adăugată;
- 7.11. Obligații privind taxa pe valoarea adăugată;
- 7.12. Regimuri speciale pentru: întreprinderi mici, agenții de turism, bonuri second – hand, opere de artă, obiecte de colecție și antichități, aurul de investiții, persoanele impozabile nestabilite în Comunitate care prestează servicii electronice persoanelor neimpozabile;
- 7.13. Răspunderea pentru plata taxei pe valoarea adăugată;
- 7.14. Dispoziții tranzitorii.

BIBLIOGRAFIE:

1. *Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 927 din 23 decembrie 2003, cu modificările și completările ulterioare;
2. Normele metodologice de aplicare a Legii nr. 571/2003 privind Codul fiscal, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 44/2004, publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 112 din 6 februarie 2004, cu modificările și completările ulterioare.

8. ACCIZE:

8.1. Accize amortizate:

- sfera de aplicare, fapt generator, eliberare pentru consum, exigibilitatea, calculul accizelor;
- regim de antrepozitare fiscală: reguli generale, autorizarea ca antrepozite fiscale, condiții de autorizare; obligațiile antrepozitarilor autorizați; anularea, revocarea, suspendarea autorizației;
- operatori înregistrați, operatori neînregistrați, reprezentant fiscal;
- deplasarea și primirea produselor aflate în regim suspensiv;
- deplasarea intracomunitară a produselor cu accize plătite;
- vânzarea la distanță;
- scutiri de la plata accizelor;
- restituiri;
- sistemul de marcare;

8.2. Alte produse accizabile

- sfera de aplicare;
- calculul accizelor;
- plătitori;
- scutiri.

BIBLIOGRAFIE:

1. *Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal*, publicată în Monitorul Oficial nr. 927 din 23.12.2003, cu modificările și completările ulterioare în vigoare la 01.01.2009, Titlul VII: Accize și alte taxe speciale.
2. *Hotărârea Guvernului nr. 44/2004 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 571/2003 privind Codul fiscal*, publicată în Monitorul Oficial nr. 112 din 06.02.2004, cu modificările și completările ulterioare în vigoare la 01.01.2009, Titlul VII: Accize și alte taxe speciale.

8. PROCEDURI FISCALE:

8.1. Procedura înregistrării fiscale:

- modalități de înregistrare fiscală;
- termen de înregistrare;
- modificări ulterioare înregistrării;
- declararea și înregistrarea filialelor și sediilor secundare (caz special: înregistrarea punctelor de lucru);

8.2. Procedura stabilirii și declarării impozitelor și taxelor:

- forme administrative pentru stabilirea impozitelor și taxelor;
- depunerea declarațiilor fiscale;
- corectarea declarațiilor fiscale;
- forma și conținutul declarațiilor fiscale;
- termenul de prescripție la stabilire;
- sarcina probei;
- estimarea bazei de impunere;

8.3. Plata impozitelor și taxelor:

- reguli privind efectuarea plății;
- termene de plată;
- ordinea de stingere;
- compensarea și restituirea;
- majorări de întârziere;
- prescripția dreptului de a efectua executarea silită;
- somația și titlul executoriu;

8.4. Procedura contestării actelor administrative fiscale:

- termenul și locul de depunere a contestației;
- forma și conținutul contestației;
- suspendarea procedurii de soluționare a contestației;
- suspendarea executării actului administrativ fiscal.

BIBLIOGRAFIE:

1. *Ordonanța Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală (r3)*, publicată în Monitorul Oficial nr. 513 din 31.07.2007, cu modificările și completările ulterioare în vigoare la 01.01.2009.
2. *Hotărârea Guvernului nr. 1.050/2004 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Codului de procedură fiscală*, publicată în Monitorul Oficial nr. 651 din 20.07.2004.

DISCIPLINA DREPT

CATEGORIA EXPERTI CONTABILI

1. Considerații generale privind dreptul comercial:

Caracterizarea raporturilor de drept comercial. Comercialitatea în legislația comercială a României: concept, criterii de delimitare, efecte. Faptele (actele) de comerț: definiție și clasificare. Faptele de comerț: obiective. Faptele (actele) subiective de comerț. Faptele de comerț unilaterale. Comercianții în legislația română: comercianți persoane fizice, societăți comerciale. Obligațiile comercianților. Fondul de comerț.

2. Formele societăților comerciale. Constituirea și înmatricularea acestora:

- Societățile comerciale – forme, procedură de constituire, înregistrarea societăților comerciale și efectele înregistrării. Grupurile de interes economic.
- Capitalul social subscris și vărsat în faza constituirii. Evaluarea aportului în natură, răspunderea fondatorilor și primilor membri ai consiliului de administrație, respectiv a directoratului și a consiliului de supraveghere pentru subscrierea capitalului social, existența capitalului vărsat. Mijloace de verificare a capitalului vărsat și asigurarea integrității acestuia.
- Acțiunile și părțile sociale – caracterizare și mod de transmitere. Drepturile și obligațiile deținătorilor de acțiuni și părți sociale. Situația acțiunilor nominative și a părților sociale care nu au fost integral achitate (nu s-au efectuat vărsăminte). Regimul obligațiilor emise de societățile pe acțiuni.

3. Funcționarea societăților comerciale:

3.1. Reguli comune privind funcționarea societăților comerciale:

- Regimul juridic al aporturilor la capitalul social;
- Regimul juridic al dividendelor;
- Rezervele societății: categorii de rezerve, modul de constituire a rezervelor;
- Obligațiile și răspunderea administratorilor societăților comerciale.

3.2. Funcționarea societăților pe acțiuni:

- Adunările generale ale acționarilor (AGA): feluri, moduri de convocare, atribuții, adoptarea hotărârilor, anularea hotărârilor AGA;
- Administrarea societăților pe acțiuni: sistemul unitar (consiliul de administrație și directorii); sistemul dualist (directoratul și consiliul de supraveghere); reguli comune de administrare a societăților comune;
- Auditul financiar și auditul intern.

3.3. Funcționarea societăților cu răspundere limitată (SRL):

- Regimul juridic al părților sociale;
- Felurile aporturilor la capitalul social;
- Conducerea, administrarea și controlul societăților cu răspundere limitată (SRL).

3.4. Modificarea actului constitutiv al societăților comerciale:

- Dispoziții comune de modificare a actului constitutiv;
- Reducerea și majorarea capitalului social;
- Modificarea societății comerciale;
- Modificarea actului constitutiv;
- Modificarea capitalului social: reducerea capitalului social; majorarea capitalului social.

4. Fuziunea societăților comerciale:

- Fuziunea prin contopire; fuziunea prin absorbție;
- Restructurări interne.

5. Dizolvarea și lichidarea societăților comerciale:

- Cauzele de dizolvare (comune, speciale). Efectele dizolvării. Operațiuni specifice procedurii de lichidare;
- Stabilirea situației patrimoniului – mijloace de valorificare a bunurilor – mijloace de stabilire a creditorilor și ordinea de plată a acestora. Poziția cenzorilor în faza lichidării.

6. Procedura insolvenței:

- Categoriile de debitori;
- Insolvența – cadrul conceptual;
- Procedura generală a insolvenței;
- Procedura simplificată a insolvenței;
- Participanții la procedura insolvenței;
- Cererile introductive; primele măsuri;
- Efectele patrimoniale ale hotărârii de deschidere a procedurii;
- Planul de reorganizare;
- Lichidarea judiciară – falimentul;
- Răspunderea organelor de conducere ale debitorului.

7. Regulamentul privind efectuarea stagiului și examenul de aptitudini în vederea accesului la calitatea de expert contabil și de contabil autorizat.

BIBLIOGRAFIE:

1. Codul comercial român, cu modificările și completările ulterioare;
2. Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 44/2008 privind desfășurarea activităților economice de către persoane fizice autorizate, întreprinderi individuale și întreprinderi familiale, publicată în Monitorul Oficial nr. 328 din 25.04.2008;
3. Legea privind societățile comerciale nr. 31/1990, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1066 din 17 noiembrie 2004, modificată prin Legea nr. 441 din 27.11.2006, publicată în Monitorul Oficial nr. 955 din 28.11.2006, prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 82 din 28.06.2007, publicată în Monitorul Oficial nr. 446 din 29.06.2007, și prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 52 din 21.04.2008, publicată în Monitorul Oficial nr. 333 din 30.04.2008;
4. Legea nr. 26/1990 privind registrul comerțului, republicată în Monitorul Oficial nr. 49 din 04.02.1998, cu modificările și completările ulterioare;
5. Legea nr. 85/2006 privind procedura insolvenței, publicată în Monitorul Oficial nr. 359 din 21.04.2006, modificată prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 86/08.11.2006 publicată în Monitorul Oficial nr. 944/22.11.2006 și prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 173 din 19.11.2008, publicată în Monitorul Oficial nr. 792 din 26.11.2008;
6. Legea nr. 297 din 28 iunie 2004 privind piața de capital, publicată în Monitorul Oficial nr. 571 din 29.06.2004, cu modificările și completările ulterioare;

7. Regulamentul privind efectuarea stagiului și examenul de aptitudini în vederea accesului la calitatea de expert contabil și de contabil autorizat, republicat în Monitorul Oficial nr. 653 din 25.09.2007, cu modificările și completările aduse prin Hotărârea nr. 08/93 din 14 mai 2008 a Consiliului Superior al CECCAR, publicată în Monitorul Oficial nr. 454 din 18.06.2008.
8. Ordonanța Guvernului nr. 65/1994 privind organizarea activității de expertiză contabilă și a contabililor autorizați, republicată în Monitorul Oficial nr. 13 din 08.01.2008.
9. Standardul profesional nr. 39: Misiunea de consultanță pentru crearea întreprinderilor, Editura CECCAR, București, 2006.
10. *** – *Ghidul experților contabili și al contabililor autorizați în activitatea de prevenire și combatere a spălării banilor și a finanțării actelor de terorism*, ediția a III-a, revizuită și adăugită, Editura CECCAR, București, 2009.

DISCIPLINA AUDIT

CATEGORIA EXPERȚI CONTABILI

I. Principii și reguli cu caracter general:

1. Auditul: concepte, tipuri de audit financiar.
2. Imaginea fidelă; criteriile de apreciere.
3. Riscurile în audit.
4. Prag de semnificație în audit; definiție, rol.
5. Normele de referință în audit.

II. Misiunea de bază în auditul financiar: auditul statutar (legal):

1. Auditul statutar: definiție, rol și obiective.
2. Succesiunea lucrărilor într-o misiune de audit statutar.
3. Faza inițială:
  - acceptarea mandatului și contractarea lucrărilor de audit;
  - orientarea și planificarea lucrărilor de audit.
4. Faza executării:
  - aprecierea controlului intern;
  - controlul conturilor;
  - examenul situațiilor financiare.
5. Faza concluziilor:
  - evenimente posterioare închiderii exercițiului;
  - utilizarea lucrărilor altor experți;
  - alte lucrări necesare închiderii misiunii.
6. Raportul de audit:
  - rol;
  - conținut și structură;
  - tipuri de opinie;
  - situații care conduc la formarea unei alte opinii decât opinia
  - fără rezerve;
  - modele ale raportului de audit.
7. Documentarea lucrărilor de audit: dosarul exercițiului și dosarul permanent.

III. Misiuni speciale și misiuni conexe de audit:

1. Misiuni speciale de audit.
2. Examenul informațiilor financiare previzionale.
3. Misiuni de examen limitat al situațiilor financiare.
4. Misiuni de examen pe bază de proceduri convenite.
5. Misiuni de compilare a informațiilor financiare.

IV. Normele de comportament în audit:

1. Principii fundamentale.
2. Independența în audit.
3. Activități incompatibile cu practicarea independentă a auditului.

V. Controlul de calitate al serviciilor de audit.

VI. Alte misiuni de certificare. Activitatea de cenzor.

BIBLIOGRAFIE:

1. Legea privind societățile comerciale nr. 31/1990 (secțiunea a IV-a), modificată prin Legea nr. 441 din 27.11.2006, publicată în Monitorul Oficial nr. 955 din 28.11.2006, prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 82 din 28.06.2007, publicată în Monitorul Oficial nr. 446 din 29.06.2007, și prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 52 din 21.04.2008, publicată în Monitorul Oficial nr. 333 din 30.04.2008.
2. Ordonanța Guvernului nr. 65/1994 privind organizarea activității de expertiză contabilă și a contabililor autorizați, republicată în Monitorul Oficial nr. 13 din 08.01.2008, art. 7 și art. 12.
3. Ordonanța de urgență nr. 90 din 24 iunie 2008 privind auditul statutar al situațiilor financiare anuale și al situațiilor financiare anuale consolidate.
4. Standardul profesional nr. 24: Misiunile de audit financiar și Cadrul conceptual privind misiunile standardizate ale expertului contabil, Editura CECCAR, București, 2007.
5. Standardul profesional nr. 23: Activitatea de cenzor în societățile comerciale, ediția a III-a, revizuită și adăugită, Editura CECCAR, București, 2008.
6. Standardul profesional nr. 36: Misiunile de audit intern realizate de experții contabili, Editura CECCAR, București, 2007.
7. *** Codul etic național al profesioniștilor contabili, ediția a IV-a, revizuită, Editura CECCAR, București, 2007, pp. 16-158.
8. Boulescu Mircea, Ghiță Marcel, Mareș Valerică, Controlul fiscal și auditul financiar-fiscal, Editura CECCAR, București, 2003.

DISCIPLINA EVALUAREA ECONOMICĂ ȘI FINANCIARĂ A ÎNTREPRINDERILOR CATEGORIA EXPERȚI CONTABILI

I. Evaluarea economică și financiară a întreprinderilor: concept și reguli cu caracter general:

1. Definiție, necesitate și esență; clasificarea diferitelor tipuri de evaluare;

2. Bilanțul contabil – punct de pornire; bilanțul economic – instrument de calcul pentru efectuarea unei evaluări;
3. Valoare și preț; diferitele tipuri de valori folosite în evaluare.

II. Diagnosticul de evaluare – sursa de obținere a tuturor elementelor și informațiilor necesare evaluării unei întreprinderi:

4. Diagnosticul juridic;
5. Diagnosticul comercial;
6. Diagnosticul tehnic, tehnologic și de exploatare;
7. Diagnosticul organizare, management și resurse umane;
8. Diagnosticul financiar-contabil;
9. Sinteza diagnosticelor.

III. Componentele fundamentale ale unei evaluări de întreprindere:

10. Metodologia determinării Activului Net Corijat (ANC);
11. Metodologia determinării capacității beneficiare (CB);
12. Metode de determinare a ratei de capitalizare, fructificare sau actualizare.

IV. Abordarea patrimonială în evaluarea întreprinderilor:

13. Conceptul de evaluare patrimonială a întreprinderii;
14. Metode de evaluare patrimonială a întreprinderii.

V. Abordări bazate pe performanțele financiare ale întreprinderii:

15. Conceptul de evaluare bazată pe performanțele financiare; elemente de calcul;
16. Metode de evaluare bazate pe capitalizarea veniturilor;
17. Metode de evaluare bazate pe fluxurile de trezorerie ale întreprinderii.

VI. Abordări bazate atât pe patrimoniu, cât și pe performanțele financiare (metode combinate):

18. Conceptul de evaluare prin metode combinate;
19. Metode bazate pe ponderarea între o valoare patrimonială și una prin rentabilitate;
20. Metode bazate pe asocierea la valoarea patrimonială a valorii părții „invizibile” a întreprinderii (metode bazate pe Goodwill);
21. Remunerarea valorii substanțiale brute;
22. Remunerarea capitalurilor permanente necesare exploatării.

VII. Abordări bazate pe comparații.

VIII. Metode bursiere de evaluare a întreprinderilor.

IX. Evaluarea valorilor mobiliare:

23. Evaluarea titlurilor cotate;
24. Evaluarea titlurilor necotate;
25. Evaluarea altor instrumente financiare.

BIBLIOGRAFIE:

1. *** – *Cartea expertului evaluator*, ediția a II-a, revizuită, Editura CECCAR, București, 2005.
2. *** – *Standardul profesional nr. 37 – Evaluarea întreprinderilor*.
3. Toma Marin, *Inițiere în evaluarea întreprinderii*, ediția a III-a, revizuită, Editura CECCAR, București, 2009, pp. 15-176.

4. Feleagă Niculae, Malciu Liliana, Recunoaștere, evaluare și estimare în contabilitatea internațională, Editura CECCAR, București, 2005.

DISCIPLINA DOCTRINA ȘI DEONTOLOGIA PROFESIEI CONTABILE

CATEGORIA EXPERȚI CONTABILI

1. Rolul contabilității pentru dezvoltarea economiei.
2. Rolul profesioniștilor contabili.
3. Școli, referențiale și sisteme contabile.
4. Standarde și reglementări contabile.
5. Necesitatea și rolul organismelor profesionale.
6. Etica în profesia contabilă; principiile fundamentale ale eticii în profesia contabilă.
7. Organizarea și funcționarea CECCAR.

BIBLIOGRAFIE:

1. Ordonanța Guvernului nr. 65/1994 privind organizarea activității de expertiză contabilă și a contabililor autorizați, republicată în Monitorul Oficial nr. 13 din 08.01.2008, art. 18-44.
2. *Regulamentul de organizare și funcționare a Corpului Experților Contabili și Contabililor Autorizați din România*, republicat în Monitorul Oficial nr. 153 din 28.03.2001, cu modificările și completările aduse prin Hotărârea nr. 08/90 a Consiliului Superior al CECCAR din 14 mai 2008, publicată în Monitorul Oficial nr. 466 din 23.06.2008 – integral.
3. *** – *Codul etic național al profesioniștilor contabili*, ediția a IV-a, revizuită, Editura CECCAR, București, 2007, pp. 1-47.
4. Toma Marin, Potdevin Jacques, Elemente de doctrină și deontologie a profesiei contabile, Editura CECCAR, București, 2008

DISCIPLINA EXPERTIZĂ CONTABILĂ

CATEGORIA EXPERȚI CONTABILI

1. Conceptul de expertiză contabilă.
2. Expertiza contabilă judiciară (definiție, comparație cu controlul financiar; obiectivele expertizei contabile judiciare; numirea experților contabili; procedura de efectuare a expertizei contabile judiciare; actele de expertiză contabilă judiciară – conținut și valorificare).
3. Expertiza contabilă extrajudiciară sau amiabilă.
4. Calitatea de expert contabil.
5. Exercițarea profesiei de expert contabil.
6. Răspunderile expertului contabil.
7. Deontologia expertului contabil.

BIBLIOGRAFIE:

1. *Ordonanța Guvernului nr. 65/1994 privind organizarea activității de expertiză contabilă și a contabililor autorizați*, republicată în Monitorul Oficial nr. 13 din 08.01.2008, art. 1-17.
2. *Regulamentul de organizare și funcționare a Corpului Experților Contabili și Contabililor Autorizați din România*, republicat în Monitorul Oficial nr. 153 din 28.03.2001, cu modificările și completările aduse prin Hotărârea nr. 08/90 a Consiliului Superior al CECCAR din 14 mai 2008, publicată în Monitorul Oficial nr. 466 din 23.06.2008 – integral.
3. *Codul de procedură penală și Codul de procedură civilă*, dispozițiile referitoare la expertizele judiciare.
4. *** – *Standardul profesional nr. 35 privind expertizele contabile*, ediția a III-a, revizuită, Editura CECCAR, București, 2009.
5. Florea Ion, Macovei Ionela-Corina, Florea Radu, Berheci Maria, *Introducere în expertiza contabilă și în auditul financiar*, ediția a II-a, revizuită și adăugită, Editura CECCAR, București, 2008, pp. 1-105.